

PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 10
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. OLIMPIJCZYÓW POLSKICH
W SUWAŁKACH
ROK SZKOLNY 2015/2016

Podstawy prawne szkolnego programu wychowawczego:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku (Dz. U. z 1991 r., nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r., nr 97, poz. 674 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity z 2004 r., nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 843).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624 z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 204 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1113).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 z późn. zm.).
12. Statut Zespołu Szkół nr 10 Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach.

Z dokumentów tych wynika, że decydującą rolę w sprawach wychowania dziecka mają rodzice, jednakże szkoła ma stanowić dla nich instytucję o charakterze wspierającym. Dlatego też niniejszym *szkolny program wychowawczy* jest dokumentem, który powstaje niejako na zamówienie rodziców, przy ich pełnej akceptacji i współpracy.

1. Wprowadzenie

Szkoła jest instytucją wychowawczą, której obowiązkiem jest dbałość o wszechstronny rozwój młodego człowieka, przygotowanie go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich. Podstawą systemu wychowawczego jest humanistyczna koncepcja dziecka, która uznaje jego podmiotowość, prawo do godności, autonomii, uwzględnia jego potrzeby i możliwości.

Szkoła Podstawowa nr 10 w Suwałkach traktuje wychowanie jako funkcję równorzędną wobec nauczania, w procesie którego wiodącą rolę pełnią rodzice.

Nauczyciele i wychowawcy spełniają więc funkcję pomocniczą, wspierającą. Nauczyciele i rodzice współpracują w procesie wychowania uczniów na zasadzie partnerskiej. Pierwszym etapem współpracy jest udział rodziców w współtworzeniu programu wychowawczego szkoły.

Niniejszy program opisuje treści i działania skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców związane z realizacją zadań szkoły w zakresie wychowania i opieki.

Treści skierowane do uczniów podzielone są na etapy edukacyjne i zestawione w obszary tematyczne.

2. Cele programu

Cel główny:

Głównym celem programu jest prowadzenie działalności wychowawczej wspomagającej ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej oraz prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej,
- współpraca z rodzicami lub opiekunami zmierzająca do kształtowania właściwych postaw i rozwiązywania problemów wychowawczych,
- wpajanie uniwersalnych norm moralnych – szkoła uznaje prawo rodziców do religijnego wychowania uczniów,
- uczenie podstawowych zasad demokracji i samorządności,
- wpajanie poczucia szacunku dla narodowej, rodzinnej tradycji i kultury przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,
- uwrażliwienie na piękno mowy ojczystej i dziedzictwo kulturowe,
- promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, podnoszenie sprawności fizycznej, również osób niepełnosprawnych, przy poszanowaniu zasady *fair play*,
- zapoznanie się z ideą „Olimpijską”,
- wyrabianie nawyku przestrzegania zasad i norm obowiązujących w szkole,
- uczenie zwyczajów, obyczajów i odpowiednich zachowań w środowisku rodzinnym i pozaszkolnym,
- wpajanie i przestrzeganie zasad dobrego wychowania i kultury osobistej,
- budowanie właściwego stosunku do osób niepełnosprawnych, kształtowanie umiejętności nawiązywania i utrzymywania właściwych kontaktów z niepełnosprawnymi rówieśnikami,
- uczenie dostrzegania odrębności drugiego człowieka, tolerancji dla odmiennego sposobu myślenia i bycia,
- pielęgnowanie koleżeństwa, przyjaźni, solidarności z rówieśnikami,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- nabywanie umiejętności pracy w zespole, rozwiązywania problemów w twórczy sposób,
- uświadamianie roli człowieka w kształtowaniu środowiska oraz zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z zasobów naturalnych,

- rozwijanie w uczniach postawy ciekawości i otwartości wobec otaczającego ich świata, będącej podstawą do wszechstronnego rozwoju ich osobowości,
- przygotowanie uczniów do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym
- rozwijanie umiejętności unikania niebezpiecznych sytuacji i zagrożeń na terenie szkoły, podczas planowania czasu wolnego,
- unikanie zagrożeń płynących z kontaktów międzyludzkich od osób znanych i nieznanych, a także ze świata roślin i zwierząt,
- kształtowanie umiejętności właściwego wyboru form i miejsc spędzania czasu wolnego,
- rozwijanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, posługiwanie się technologią informacyjną i komunikacyjną, unikanie zagrożeń,
- rozwijanie zainteresowań czytelniczych,
- troska o własne zdrowie poprzez wyrabianie nawyków higieny osobistej i racjonalnego odżywiania.

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA				
prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w poszczególnych sferach				
Sfera	Zadania	Formy realizacji	Osoby realizujące	Termin realizacji
fizyczna	Przekazanie uczniom wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych	Dostarczanie młodzieży motywacji do konstruktywnych zachowań przez edukowanie z zakresu profilaktyki zdrowotnej na poszczególnych przedmiotach;	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	cały rok szkolny
		wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną poprzez: - organizowanie dyskotek, biwaków, wycieczek; - promocja zasad przygotowujących do odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym; -przygotowanie gazetek okolicznościowych poświęconych zagrożeniom zdrowia;	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele, Samorząd Uczniowski	cały rok szkolny

		współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu kształtowania hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;	- specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	cały rok szkolny
		Przygotowanie gazetek okolicznościowych poświęconych zagrożeniom zdrowia; -udział w szkoleniach propagujących umiejętności udzielania pomocy przedmedycznej; udział w konkursach i akcjach promujących zdrowie i informujących o zagrożeniach: a. szkolny konkurs wiedzy o AIDS b. happening „Żyj zdrowi bez używek” c. udział w obchodach Dnia Walki z Cukrzycą d. Informacja o rozwoju nerwowej w czasie ciąży; e. akcja „Sprzątanie świata” f. akcja „Dzień Ziemi” g. konkurs wiedzy o WPN, prezentacja prac plastycznych h. konkursy i turnieje bezpieczeństwa drogowego i. udział w programie „Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży”	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	
psychiczna	Kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi ucznia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, witalności	Dostarczenie wiedzy i umiejętności z zakresu profilaktyki na godzinach z wychowawcą poprzez wykłady, dyskusje, rozmowy tematyczne, warsztaty, prace w grupach Prowadzenie profesjonalnych programów profilaktycznych w ramach Programu Profilaktyki	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	zgodnie z rozkładem godzin wychowawczych
społeczna	Kształtowanie postaw otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm	-Umożliwienie uczniom alternatywnych form spędzania wolnego czasu; -realizacja programów nauczania poszczególnych przedmiotów	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	cały rok szkolny

	społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych	-realizacja różnorodnych projektów uczniowskich -realizacja godzin wychowawczych zgodnie z programem		
aksjologiczna	Zdobywanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia	-rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych tj. harcerstwo, których celem statutowym jest działalność wychowawcza. -wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.		

B. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA ma na celu w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania niebezpiecznych dla zdrowia substancji oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych dla zdrowia substancji, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Aby osiągnąć powyższe cele dyrektor, pedagog, psycholog, nauczyciele i wychowawcy Szkoły Podstawowej nr 10 w Suwałkach stosują różne formy oddziaływań wychowawczych:

1. indywidualne rozmowy z uczniami,
2. spotkania otwarte i indywidualne z rodzicami,
3. wywiady środowiskowe,
4. rozmowy z kuratorami sądowymi,
5. stałe współpracują z komendą policji,
6. spotkanie z przedstawicielami placówek zajmujących się przeciwdziałaniem demoralizacji,
7. pomoc uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym (pedagog, psycholog),
8. wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych na godzinach z wychowawcą,
9. kierowanie uczniów na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej i innych poradni,
10. dbanie o realizację obowiązku szkolnego przez uczniów,
11. przestrzeganie praw dziecka,
12. przeprowadzenie programu zaradczego przeciw agresji (pedagog we współpracy z wychowawcami),
13. udział w programach profilaktycznych (np. „Spójrz inaczej”) oraz szkoleniach z zakresu udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków.

3. Procedury osiągnięcia celów

Metody:

- metody aktywizujące: zabawy i gry dydaktyczne, łamigłówki, rebusy, krzyżówki, metoda problemowa, burza mózgów, metoda sytuacyjna, drama, inscenizacje, pantomima, gry i zabawy integracyjne, metoda badawcza;
- metody praktyczne: ćwiczeń, stawiania zadań, prace hodowlane, prace społecznie użyteczne na rzecz środowiska;
- metody oglądowe: obserwacje, pokaz, prezentacje multimedialne, praca z książką, z serią obrazków, loteryjki obrazkowe;
- metody słowne: opis, opowiadanie, rozmowa, pogadanka, praca z tekstem, dyskusje;
- kontakt ze sztuką (muzyka, obraz, ekspozycje);

- metody ekspresyjne – wyrażanie własnych przeżyć, doznań, uczuć w konkretnej działalności na rzecz drugiego człowieka i środowiska przyrodniczego, a także w twórczości plastycznej, konstrukcyjnej i słownej,
- kontrakt, mediacja.

Formy:

- zajęcia organizowane przez nauczyciela z całą grupą;
- zajęcia w małych zespołach, grupach zadaniowych;
- zajęcia indywidualne;
- zabawy oraz inne formy działalności uczniów, pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy;
- udział w konkursach i uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych;
- lekcje w terenie;
- spacer, wycieczki edukacyjne, tematyczne, turystyczno-krajoznawcze, Zielone Szkoły, wyjazdy integracyjne;
- udział w różnych przedsięwzięciach i akcjach organizowanych w szkole, na terenie miasta, ogólnopolskich związanych z ochroną środowiska (np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, dokarmianie zwierząt zimą, itp.) oraz akcjach charytatywnych (Góra Grosza, Czysty Mecz, zbiórki na rzecz świetlic środowiskowych i fundacji) i innych akcjach społecznych (Biała Wstążka, Przegląd Kolęd i Pastorałek, Wigraszki, Obchody Dnia Autyzmu, Prosto ze szkoły).

Współpraca z rodzicami

Kierunek działalności wychowawczej w szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniem rodziców. Rodzice współdziałają ze szkołą w zakresie sprawowania funkcji wychowawczej wobec dziecka. Współpraca ta przebiega na wielu płaszczyznach.

1. Rodzice biorą udział w organizacji procesu nauczania i wychowania (ankiety ewaluacyjne, spotkania rodziców z nauczycielami, spotkania Rady Rodziców z Dyrektorem Szkoły).
2. Współtworzą i zatwierdzają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczy i Profilaktyki Szkoły, wyrażają swoje opinie.
3. Współdziałają z nauczycielami i wychowawcami w realizacji zadań wychowawczych.

4. Współdecydują i pomagają w organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych.
5. Nauczyciele i wychowawcy informują rodziców uczniów o ich postępach w nauce i zachowaniu poprzez różne formy kontaktu i współpracy: rozmowy indywidualne, kontakt telefoniczny lub listowny, zebrania klasowe, zebrania otwarte (jedno w semestrze). Nauczyciele prowadzą pedagogizację rodziców.
6. Umożliwiają i ułatwiają kontakty rodziców z instytucjami i specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów.
7. Szkoła angażuje się w organizowanie pomocy finansowej i materialnej rodzinom ubogim oraz profilaktycznej i terapeutycznej rodzinom patologicznym.
8. Rodzice współpracują z pedagogiem, psychologiem oraz pielęgniarką szkolną.
9. Szkoła organizuje szkolenia dla rodziców z zakresu problematyki wychowawczej i profilaktycznej. Przedstawia działalność szkoły, sukcesy i osiągnięcia wychowanków w formie prezentacji multimedialnych oraz poprzez prowadzenie strony internetowej szkoły.

Współpraca z instytucjami i środowiskiem lokalnym

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
2. Biblioteka szkolna, Biblioteka Publiczna, Biblioteka Pedagogiczna
3. Policja
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
5. Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli
6. Sanepid
7. Świetlice środowiskowe, Fundacje i Stowarzyszenia
8. Sąd do spraw nieletnich i rodzinnych
9. Służba Zdrowia
10. Regionalny Ośrodek Kultury
11. Ośrodek Sportu i Rekreacji
12. Wigierski Park Narodowy
13. Aquapark

Zadania wychowawcy

Wszyscy nauczyciele uczący w szkole są wychowawcami – wychowują swą osobowością i zachowaniem. Nauczyciele i uczniowie dbają o właściwe relacje interpersonalne, kształcenie umiejętności kulturalnej wymiany poglądów. Przystawianie sobie metod negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i poszanowanie godności osobistej dotyczy zarówno uczniów, jak i nauczycieli.

1. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
 - a) tworzenie warunków wspomagających rozwój dziecka, proces jego uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie,
 - b) inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych ucznia,
 - c) podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej, zgłaszanie spraw konfliktowych do mediatora szkolnego.
2. Wychowawca w celu realizacji poszczególnych zadań współpracuje z uczniami, nauczycielami i rodzicami. Z ich pomocą podejmuje następujące działania :
 - otacza indywidualną opieką każdego ucznia,
 - organizuje różne formy życia w grupie, które integrują zespół uczniowski,
 - ustala treści i formy zajęć na godzinach do dyspozycji wychowawcy, jeżeli zostaną one ujęte w arkuszu organizacyjnym szkoły,
 - współpracuje z nauczycielami uczącymi w jego klasie/oddziale uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów szczególnie uzdolnionych, jak tych z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
 - współpracuje z pedagogiem szkolnym, logopedą, szkolną pielęgniarką w celu zaradzenia ewentualnym problemom i trudnościom, organizację i formy tej pomocy w szkole określają przepisy w sprawie zasad udzielania uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej.
3. Nauczyciel – wychowawca prowadzi pracę dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, jest odpowiedzialny za jakość tej pracy oraz bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów. Wspiera rozwój, sprawności umysłowe oraz osobiste zainteresowania uczniów. Wszyscy nauczyciele odpowiedzialni są za rozwój języka w mowie i piśmie w reprezentowanej przez nich specjalności.

4. Nauczyciel – wychowawca dąży do ciągłego doskonalenia kompetencji wychowawczych poprzez udział w szkoleniach i warsztatach wewnątrzszkolnych oraz organizowanych przez ośrodki doskonalenia nauczycieli.

4. Planowane działania - treści wychowawcze

I ETAP EDUKACYJNY KLASY I – III

Edukacja wczesnoszkolna w klasach I – III szkoły podstawowej.

Do kluczowych zadań edukacji wczesnoszkolnej należy wyposażenie uczniów w podstawowe narzędzia uczenia się, takie jak: czytanie, pisanie, komunikowanie się, rachowanie, umiejętność rozwiązywania problemów, myślenie, ćwiczenie uwagi i pamięci oraz dostarczanie dzieciom najistotniejszych umiejętności i wiedzy potrzebnych do zrozumienia otaczającego je świata. Pracę dydaktyczno- wychowawczą prowadzi jeden nauczyciel – wychowawca. W klasach integracyjnych pracuje dwóch nauczycieli, którzy wspólnie ponoszą odpowiedzialność za sukcesy i nieuniknione niepowodzenia wychowanków.

Treści wychowawcze są integralną częścią programu nauczania i realizowane są w ramach poszczególnych edukacji: społecznej, przyrodniczej, zdrowotnej, polonistycznej, matematycznej, informatycznej, plastycznej, technicznej, muzycznej, w ramach nauki języka obcego, a także na zajęciach pozalekcyjnych.

OBSZARY TEMATYCZNE:

- 1. JA I KLASA**
- 2. JA – UCZEŃ**
- 3. JA I MOJE ŚRODOWISKO**
- 4. JA I MOJA RODZINA**
- 5. JESTEM BEZPIECZNY**

Ja i klasa			
Treści	Cele	Formy realizacji	Termin
Poznajemy się wzajemnie	Uczeń: - zna imiona i nazwiska kolegów i koleżanek z klasy, - współuczestniczy w układaniu regulaminu klasowego,	Przeprowadzenie zajęć na temat „Poznajmy się” Gry i zabawy integrujące zespół klasowy. Stwarzanie okazji do bliskich kontaktów dzieci i wykonywania wspólnie zadań. Podpisanie kontraktu klasowego. Demokratyczne wybory przedstawicieli klasy. Ustalenie czynności dyżurnego, cotygodniowa ocena ich pracy.	IX – X
Ustalamy normy, reguły, zasady postępowania	- bierze udział w wyborach samorządu klasowego, - pełni rolę dyżurnego		
Przyjaźnimy się	- nawiązuje przyjazne kontakty z rówieśnikami,	Składanie życzeń solenizantom i jubilatam.	
Pomagamy sobie	- niesie pomoc i wykazuje zrozumienie i życzliwość w sytuacjach trudnych, - umie współpracować z innymi,	Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej przy wykonywaniu różnego rodzaju zadań, wykonywanie prac na rzecz zespołu klasowego.	cały rok
Umiemy rozwiązywać konflikty	- jest tolerancyjny i szanuje odmienność innych, - panuje nad swoimi emocjami, potrafi rozwiązywać konflikty, właściwie reaguje na agresywne zachowanie innych, godnie znosi porażki,	Pogadanki, drama, pantomima, zabawy muzyczno-ruchowe, wspólne zabawy w czasie wolnym.	
Wzajemne stosunki między dziewczynkami a chłopcami	- rozumie i stosuje zasadę „pierwszeństwa dziewcząt”, jest rycerski wobec koleżanek,		
Razem spędzamy czas	- aktywnie uczestniczy w imprezach klasowych: - Andrzejk - Mikołajki - Wigilia klasowa - Choinka Noworoczna - Dzień Babci i Dziadka - Dzień Kobiet, Dzień Chłopca - Powitanie wiosny - Dzień Dziecka - bierze udział w wycieczkach szkolnych a) pieszych środowiskowych: - na skrzyżowanie ulic, do parku, do lasu, na łąkę,	Przygotowywanie występów artystycznych dzieci; recytacja wierszy, śpiewanie piosenek, tańce, przygotowywanie upominków, dekoracji, wykonywanie zaproszeń dla gości, itd. Szukanie oznak poszczególnych pór roku. Obserwowanie pracy ekspedientki, bibliotekarki, pielęgniarki, itd.	w ustalonych terminach

	<p>do sklepu, do biblioteki (księgarni), na pocztę, do gabinetu lekarskiego, itp.</p> <p>b) wycieczki autokarowe po Suwalszczyźnie,</p> <p>- chętnie bierze udział w zajęciach sportowych,</p> <p>- rozumie istotę współzawodnictwa, przestrzega zasady <i>fair play</i></p>	<p>Organizowanie wycieczek szkolnych</p> <p>Wspólne zabawy i ćwiczenia sportowe i o innym charakterze, współzawodnictwo.</p>	Cały rok
Ja uczeń			
<p>Znamy prawa i obowiązki ucznia</p> <p>Jesteśmy wzorem dla innych</p> <p>Żyjemy zdrowo i aktywnie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna Kodeks Ucznia, przestrzega jego zasad, - zna sposoby oceniania postępów w nauce i zachowania, - uczeń klasy pierwszej składa przysięgę, włączając go do grona uczniów szkoły, - sumiennie wypełnia obowiązki ucznia, jest pracowity - dba o swoją kulturę osobistą, kulturę słowa, używa zwrotów grzecznościowych, - szanuje mienie osobiste i mienie kolegów i koleżanek oraz mienie szkoły, - wykazuje szacunek w stosunku do dorosłych, nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły młodszych kolegów i rówieśników. - ma właściwą hierarchię wartości, potrafi rozróżnić dobro od zła, potrafi zauważyć i naprawić swoje niewłaściwe zachowanie, - prowadzi higieniczny tryb życia, - ma prawidłowe nawyki żywieniowe, - przestrzega zasad higieny osobistej, - bezpiecznie używa lekarstw - zna wartość aktywności ruchowej dla zachowania dobrego zdrowia, w tym zabaw i ruchu na świeżym powietrzu, - nie hałasuje i unika hałasu jako czynnika szkodliwego dla 	<p>Omówienie praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Omówienie zasad ocenia.</p> <p>Przygotowanie dla każdego dziecka <i>Karty aktywności i zachowania.</i></p> <p>Udział w uroczystości <i>Ślubowania klas pierwszych.</i></p> <p>Przeprowadzenie pogadarek z dziećmi, czytanie opowiadań (ocena zachowania bohaterów), historyjki obrazkowe, zabawy dramowe.</p> <p>Przestrzeganie zasad i form dobrego zachowania na co dzień.</p> <p>Zorganizowanie klasowego konkursu <i>savoir – vivre.</i></p> <p>Wyrabianie samokontroli u uczniów.</p> <p>Zabawy i gry integracyjne</p> <p>Udział w różnego rodzaju spotkaniach międzyklasowych, umożliwienie kontaktu z dziećmi niepełnosprawnymi z klas integracyjnych.</p> <p>Ustalenie i przestrzeganie rozkładu dnia. Czuwanie nad utrzymaniem prawidłowej postawy przy pisaniu i czytaniu.</p> <p>Racjonalne i higieniczne spożywanie drugiego śniadania.</p> <p>„Dzień dla zdrowia”</p> <p>Spotkania z pielęgniarką szkolną, wizyty u stomatologa, w Ośrodku Zdrowia.</p> <p>Stosowanie ćwiczeń</p>	<p>IX – X</p> <p>Cały rok</p>

<p>Lubimy czytać</p> <p>Rozwijamy swoje zainteresowania</p>	<p>zdrowia, - ma nawyk wietrzenia pomieszczeń, - dba o czystość sali zajęć i swojego najbliższego otoczenia</p> <p>- systematycznie korzysta z zasobów biblioteki szkolnej,</p> <p>- rozwija swoje kompetencje i zainteresowania czytelnicze, zachęca do czytania swoich kolegów,</p> <p>- umie korzystać z encyklopedii,</p> <p>- bierze czynny udział w zajęciach dodatkowych pozalekcyjnych w szkole i pozaszkolnych,</p> <p>- wykorzystuje technologię informacyjną do zdobywania wiadomości i rozwijania swoich zainteresowań</p>	<p>śródlekcyjnych. Aktywny udział w zajęciach sportowych.</p> <p>Współpraca z biblioteką szkolną i miejską. Uczestnictwo w konkursach czytelniczych. Reklama książki „Co warto przeczytać?”, „Święto książki, konkursy pięknego czytania</p> <p>Systematyczna akcja „Czytamy dzieciom”, zapraszanie rodziców i innych gości.</p> <p>- prowadzenie zajęć rozwijających uzdolnienia i zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla dzieci mających trudności w nauce, Udział w konkursach: plastycznych, recytatorskich, pięknego czytania, matematycznych i innych, Przygotowywanie dzieci do występów i innych działań zgodnie z Harmonogramem zadań Samorządu Uczniowskiego.</p> <p>Indywidualizacja pracy z dzieckiem- praca z dzieckiem zdolnym i z dzieckiem z deficytami. „Komputer pomaga nam w nauce” - zajęcia w sali komputerowej.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
Ja i środowisko			
<p>Moja szkoła</p> <p>„Nasza mała Ojczyzna”</p> <p>Jestem Polakiem i</p>	<p>Uczeń: - zna patrona szkoły, - godnie prezentuje szkołę w środowisku lokalnym,</p> <p>- zna swoje miasto, jego herb i historię powstania, - zna elementy kultury regionalnej,</p> <p>- wie, że mieszka w Polsce oraz</p>	<p>Poznanie tradycji i obrzędowości szkoły. Udział w konkursach międzyszkolnych, rejonowych, ogólnopolskich.</p> <p>Poznanie legendy powstania miasta, zabytków i historii. Konkurs plastyczny „Moje miasto”.</p> <p>Wycieczki po najbliższej okolicy - dostrzeżenie piękna.</p>	

Europejczykiem	w Europie, - wie, co oznacza „być patriotą”,		
Znany symbole narodowe	- zna symbole narodowe, okazuje im należyty szacunek, - umie zaśpiewać hymn narodowy zachowując odpowiednią postawę,	Szkolne obchody świąt państwowych.	
Dbamy o środowisko naturalne	- dostrzega piękno otaczającej przyrody, - umie właściwie zachować się w kontaktach z przyrodą, - rozumie, że człowiek jest częścią przyrody, - pomaga zwierzętom w przetrwaniu zimy - dba o rośliny w klasie i w domu, umie zasadzić roślinkę, - wie, co znaczy chronić środowisko, - segreguje śmieci	Aktywny udział w akcji „Sprzątanie Ziemi” Urządzenie kącika zieleni w klasie. Założenie „ptasiej stołówki”- zbieranie pokarmu dla ptaków, dokarmianie zwierząt leśnych zimą. Nauka praktycznego segregowania śmieci.	W ustalonym terminie
Ja i rodzina			
Znany swoje miejsce w rodzinie	Uczeń: - zna swoje miejsce w rodzinie, zna członków rodziny najbliższej i dalszej, wykazuje do nich pozytywny stosunek i okazuje szacunek, zwłaszcza osobom starszym, - wykazuje pozytywny stosunek do tradycji rodzinnych, - rozumie potrzebę pomagania w domu, - pamięta o ważnych uroczystościach rodzinnych, umie złożyć życzenia, potrafi wyrazić wdzięczność rodzicom za okazaną mu troskę	- prezentacja członków rodziny w dowolnej formie, wystawa prac - pogadanki, obserwacje, - obchodzenie uroczystości rodzinnych, wykonywanie laurek z okazji Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci i Dziadka	Cały rok
Autorytety rodzinne	- rozumie pojęcie autorytet, ma świadomość znaczenia wzorców rodzinnych (przede wszystkim matki, ojca), wartościuje autorytety i wzorce	- tworzenie listy cech autorytetu matki i ojca, odwoływanie się do wzorców z literatury i własnych doświadczeń	
Moje korzenie i moja rodzina	- zna genealogię swojej rodziny, - ma poczucie przynależności do grupy - rodziny	- wykonanie drzewa genealogicznego swojej rodziny,	
Jestem bezpieczny			

<p>Jestem bezpieczny w szkole, w domu i na drodze</p> <p>Bezpiecznie spędzam czas wolny</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznie porusza się po budynku szkolnym, - przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w czasie zabaw i ćwiczeń ruchowych, - prawidłowo przechodzi przez jezdnię, bezpiecznie korzysta z drogi w różnych porach dnia i roku, nosi światła odblaskowe, - potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw, - korzysta z kąpielisk i ślizgawek w miejscach dozwolonych, - kulturalnie i bezpiecznie zachowuje się w środkach komunikacji publicznej, - wie do kogo się zwrócić o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia, - racjonalnie i bezpiecznie korzysta z komputera i telewizji, zna zagrożenia płynące z Internetu, - zachowuje ostrożność w stosunku do nieznanym osób, - zna zagrożenia płynące ze świata roślin i zwierząt 	<p>Omawianie zaistniałych niewłaściwych zachowań, wyciąganie wniosków. Opowiadania, historyjki obrazkowe, filmy edukacyjne, pogadanki, Zwracanie uwagi na bezpieczeństwo podczas wszelkich wyjść i spacerów.</p> <p>Pogadanki na temat bezpiecznego spędzania czasu wolnego przed feriami, przerwami świątecznymi, wakacjami. Pogadanki przed każdą wycieczką. Zajęcia z policją, Strażą Pożarną, Strażą Miejską.</p>	<p>Cały rok w zależności od potrzeb</p>
---	--	---	---

II ETAP EDUKACYJNY KLASY IV– VI

Działalność wychowawcza w klasach IV – VI prowadzona jest w ramach przyjętego programu wychowawczego na lekcjach wychowawczych oraz w ramach przedmiotów:

- język polski,
- historia i społeczeństwo,
- język obcy nowożytny,
- matematyka,
- przyroda,
- muzyka,
- plastyka,

- zajęcia techniczne,
- zajęcia komputerowe,
- wychowanie fizyczne,
- wychowanie do życia w rodzinie.

Treści edukacyjne uwzględniają najistotniejsze współczesne potrzeby z zakresu kształcenia i wychowania, których realizację powierza się wszystkim nauczycielom.

Wszyscy nauczyciele odpowiedzialni są za rozwój języka w mowie i piśmie w reprezentowanej przez siebie specjalności.

PROGRAM WYCHOWAWCZY KLAS IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10 W SUWAŁKACH

(obejmujący trzyletni cykl kształcenia)

Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA BLOKI TEMATYCZNE:

1. JA
2. JA I GRUPA
3. JA I MOJE ŚRODOWISKO
4. JA – UCZEŃ
5. JA I MOJA RODZINA
6. JA A PUŁAPKI

JA

TREŚCI	CELE	PROPONOWANE SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW
Poznaję siebie. Moja tożsamość.	Uczeń: -poznaje samego siebie, -potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony, -podejmuje działania, by niwelować swe słabe strony, -posiada poczucie własnej wartości, -ma poczucie własnej tożsamości.	Autoprezentacja, udział w ćwiczeniach umożliwiających wsłuchanie się w siebie, wykonywanie kart obserwacji. Pozytywne wzmocnienie uczniów, okazywanie im zadowolenia z dobrze wykonanych zadań.
Moje cele, pragnienia. Moja przyszłość.	Uczeń: -potrafi nazwać swoje cele i pragnienia, -określa sposoby i etapy ich osiągnięcia, -zastanawia się kim chciałby zostać	Kontakty z rodzicami uczniów. Stwarzanie okazji do podejmowania decyzji przez uczniów w sprawach klasowych, szkolnych.

	w przyszłości, -znajduje motywację swojego rozwoju, -kształtuje umiejętność myślenia pozytywnego.	
To dla mnie ważne, ważniejsze, najważniejsze.	Uczeń: -rozumie pojęcie etyka, moralność, -rozdziela wartości, -zna obowiązujący i uznany system wartości.	Ćwiczenia wspomagające umiejętność rozdzielenia wartości.
Jestem odpowiedzialny.	Uczeń: -posiada poczucie odpowiedzialności za własne słowa, czyny oraz przyjęte zobowiązania.	Nakładanie na uczniów obowiązków i egzekwowanie wywiązania się z nich.
Świat moich uczuć.	Uczeń: -określa i nazywa uczucia, -dostrzega zewnętrzne objawy uczuć, -potrafi zapanować nad uczuciami gniewu i złości, -potrafi wyrazić te uczucia w sposób, który nie rani innych.	Wykonanie mapy uczuć. Udział w ćwiczeniach indywidualnych kształtujących umiejętność nazywania uczuć i mówienia o nich. Ćwiczenia w wyrażaniu uczuć za pomocą mimiki, gestu. Drama, scenki kształtujące umiejętności wyrażania uczuć. Pedagogizacja rodziców w ww. kwestiach.
Mój punkt widzenia.	Uczeń: -prezentuje własne poglądy, -potrafi bronić własnych poglądów, -zna zasady kultury dyskusji.	Ćwiczenia kształtujące kulturę dyskusji, prawo obrony, atakowanie poglądów a nie autorów. Zachęcanie uczniów do prezentowania i obrony własnych poglądów. Kształcenie tolerancji i umiejętności przyjmowania odmiennych poglądów innych osób.
Radzę sobie z nadmiernym stresem.	Uczeń: -określa poziom i objawy stresu (w sferze fizjologii, myśli i emocji), -zna korzyści płynące z optymalnego poziomu stresu, -poszukuje i likwiduje przyczyny nadmiernego stresu, -planuje swój czas pracy, relaksu i odpoczynku.	Ćwiczenia kształtujące umiejętność określenia poziomu stresu po oznakach zewnętrznych. Ćwiczenia relaksujące, odprężające, wspólne obmyślanie sposobu na obniżenie poziomu stresu za pomocą „burzy mózgow” . Praca indywidualna z pedagogiem i psychologiem. Ćwiczenia kształtujące planowanie i racjonalne gospodarowanie wolnym czasem.
Nie chcę być sam.	Uczeń: -rozumie sens bycia z innymi ludźmi; wartość przyjaźni, -potrafi określić cechy charakterystyczne przyjaciela, określić jego prawa i obowiązki.	Wycieczki rowerowe, autokarowe, biwaki, dyskoteki, kuligi, wspólne ogniska. Pogadanki na temat przyjaźni, wspólna praca nad sporządzeniem wykazu cech przyjaciela doskonałego, stwarzanie okazji do nawiązania przyjaźni.
JA I GRUPA		
Poznajemy się.	Uczeń: -zna imiona, zainteresowania, oczekiwania kolegów.	Ćwiczenia we wzajemnym poznawaniu się.
Tworzymy grupę.	Uczeń: -tworzy zasady pracy w grupie,	Uczestniczenie w opracowaniu kodeksu klasy, wybór samorządu klasowego.

	-dostosowuje się do norm grupowych, -integruje się z grupą.	Ćwiczenia przełamujące onieśmielenie, budowanie zaufania. Udział w ćwiczeniach i zabawach integracyjnych.
Współdziałanie.	Uczeń: -potrafi komunikować się bez przeszkód w zespole, -umie pracować zespołowo, -potrafi podejmować decyzje indywidualnie i zespołowo, -jest odpowiedzialny za pracę grupy.	Ćwiczenia doskonalące komunikację (np. aktywnego słuchania, wyrażania swoich uczuć), rozwijające empatię i zrozumienie. Ćwiczenia wyrażania swoich pomysłów na forum klasy. Ćwiczenia w pracy zespołowej. Organizowanie pomocy koleżeńskiej, imprez charytatywnych (np. w ramach współpracy z WOŚP, itp.). Uczestniczenie w pracach szkolnych struktur samorządowych.
Rozwiązywanie problemów.	Uczeń: -rozpoznaje problemy, -poszukuje rozwiązań, -podejmuje działania mające na celu ich rozwiązanie.	Ćwiczenie w rozwiązywaniu problemów. Udział w grupowym podejmowaniu decyzji. Ćwiczenie - rozwiązywanie konfliktów na drodze negocjacji - drama.
JA I MOJE ŚRODOWISKO		
Moja szkoła.	Uczeń: -zna historię swojej szkoły, -potrafi gromadzić dokumentację z życia szkoły i klasy, -czerpie wzorce z postawy patrona, -zna obecną strukturę szkoły, -współtworzy życie szkoły.	Zapoznanie się ze szkolną kroniką. Poznanie biografii patrona, i miejsc związanych z jego życiem i działalnością. Poznanie kierunków kształcenia, programów pracy szkoły. Uczestnictwo w „otwartych dniach” szkoły. Organizowanie Dnia Edukacji Narodowej. Udział w imprezach kulturalno-szkolnych wynikających z planu pracy szkoły i kalendarza szkolnego.
Moja miejscowość i mój region.	Uczeń: -zna historię i tradycje swojej miejscowości i regionu, -zna ludzi tworzących ich historię i dzień dzisiejszy, -potrafi wskazać ważniejsze instytucje, urzędy w najbliższym otoczeniu, -dba o środowisko naturalne swojego otoczenia.	Udział w wycieczce: „szlakiem miejsc historycznych”, spotkania z ciekawymi ludźmi. Udział w imprezach społeczno-kulturalnych w swojej miejscowości i w regionie. Odwiedzanie najważniejszych instytucji, urzędów itp.
Mój kraj.	Uczeń: -zna najważniejsze wydarzenia z dziejów państwa i narodu, -kultywuje tradycje narodowe i kulturowe, -szanuje symbole narodowe, -rozumie znaczenie integracji Polski z innymi krajami Europy.	Udział w obchodach świąt narodowych (Dzień Niepodległości, 3-Maja). Organizowanie klasowych i szkolnych obchodów Dnia wiosny, andrzejek, mikołajek, spotkań wigilijnych, walentynek. Wykonanie stroików świątecznych, pisanek wielkanocnych, strojenie choinek itp. Np.: Udział w Dniu Europejskim organizowanym przez Urząd Miejski w Suwałkach i Szkolny Konkurs Wiedzy

		o Krajach Anglojęzycznych lub Dzień Języków Obcych w naszej szkole, itp.
JA - UCZEŃ		
Statut i struktura organizacyjna szkoły.	Uczeń: -zna swoje prawa i obowiązki, -zna statut szkoły, zasady oceniania -orientuje się w strukturze organizacyjnej szkoły.	Analizowanie dokumentów szkolnych, interpretowanie zapisów, informacja o tym, „kto jest kim w szkole”.
Współdziałanie szkoły i domu w zakresie kształcenia i wychowania.	Uczeń: -ma świadomość współdziałania szkoły i domu w zakresie harmonijnego rozwijania jego osobowości.	Spotkania z rodzicami (zebrania otwarte) , prezentowanie programu dydaktyczno - wychowawczego szkoły, pedagogizacja rodziców.
Techniki uczenia się.	Uczeń: -potrafi określić własne źródła trudności w nauce, -przezwycięża trudności, -poznaje i doskonali techniki uczenia się np. zapamiętywania, notowania, sposobów odpowiadania, -doskonali komunikację uczeń-nauczyciel.	Dokonanie samooceny, rozpoznanie właściwego dla siebie sposobu uczenia się, ćwiczenia koncentracji uwagi, ćwiczenia na wyobraźnię, zapamiętywanie, ćwiczenia pamięci wzrokowej, ćwiczenia w komunikacji uczeń - nauczyciel i nauczyciel – uczeń (spotkania ze specjalistami).
Stres w szkole. Radzenie sobie ze stresem w szkole.	Uczeń: -ma świadomość swoich dobrych stron, ale i własnych ograniczeń, -doskonali umiejętności radzenia sobie ze stresem szkolnym, -doskonali umiejętności asertywne.	Ćwiczenia w wyobrażaniu sobie celu - sukcesu szkolnego, sporządzenie listy swoich mocnych stron ale, i własnych ograniczeń, ustalenie reguł gry czyli „co wolno nauczycielowi a co wolno uczniom”, odgrywanie ról, ćwiczenia zachowań asertywnych, zabawa w sto pytań do..., prezentowanie muzyki relaksacyjnej.
Budzenie zainteresowań i motywacji do nauki.	Uczeń: -ma świadomość celu i sensu uczenia się (nie tylko dla nagród lub z lęku przed karą), -rozwija zainteresowania przedmiotowe, -znajduje motywację do nauki.	Poszukiwanie i prezentowanie ciekawostek z przedmiotów, zachęcanie do spojrzenia na nie lubiany przedmiot z innej strony, prezentowanie ciekawych programów komputerowych z różnych przedmiotów.
Higiena pracy umysłowej.	Uczeń: -zna podstawowe zasady higieny pracy umysłowej, -potrafi zaplanować i zorganizować własną pracę, czas wolny.	Tworzenie listy zasad higieny pracy umysłowej, planowanie dnia.
Szkolna nieuczciwość, czyli o ściąganiu słów kilka...	Uczeń: -podejmuje działania, by zmienić swoje myślenie na temat ściągania.	Podjęcie próby rozwiązania problemu metodą „drzewa decyzyjnego” : „Czy w szkole można funkcjonować bez ściągania?”
JA I MOJA RODZINA		
Moje korzenie - ja i moja rodzina.	Uczeń: -zna genealogię swojej rodziny, -ma poczucie przynależności do grupy – rodziny.	Wykonanie drzewa genealogicznego swojej rodziny, prezentacja członków rodziny w dowolnej formie, wystawa prac.

Zadania rodziny.	Uczeń: -rozumie pojęcie rodzina, -zna funkcje rodziny.	Dyskutowanie o funkcjach rodziny, wykonanie mapy mentalnej przedstawiającej zadania rodziny.
Rodzina jako grupa - więzi rodzinne.	Uczeń: -ma świadomość znaczenia więzi rodzinnych, -dostrzega wzajemne relacje między członkami rodziny.	Według inwencji twórczej wychowawcy.
Kontakty z rodzicami, konflikt pokoleń, kontakty z rodzeństwem.	Uczeń: -ma świadomość odwiecznego konfliktu pokoleń, -kształci umiejętności dobrych kontaktów z rodzicami i rodzeństwem, -radzi sobie w sytuacjach konfliktowych.	Udział w dyskusji, odgrywanie ról, prezentowanie dramy, ćwiczenie zachowań asertywnych, opracowanie zasad aktywnego słuchania i komunikacji w formie plakatu.
Autorytety rodzinne.	Uczeń: -rozumie pojęcie autorytet, -ma świadomość znaczenia wzorców rodzinnych (przede wszystkim matki, ojca), -wartościuje autorytety i wzorce.	Tworzenie listy cech autorytetu matki i ojca, odwoływanie się do wzorców z literatury i historii.
Osoby starsze w rodzinie.	Uczeń: -rozumie pojęcie tolerancja, -kształci postawę szacunku wobec seniorów (babci, dziadka).	Prezentowanie własnych poglądów na temat seniorów w rodzinie w formie „drzewa decyzyjnego”. Dzień babci i dziadka.
Model rodziny dawniej i dziś.	Uczeń: -ma świadomość zmian zachodzących w rodzinie na przestrzeni wieków.	Opracowanie wywiadu z osobami starszymi i młodymi na temat modelu rodziny.
Dom moich marzeń.	Uczeń: -zna dosłowne i przenośne znaczenie pojęcia dom, -wartościuje cechy domu (rodziny), -ma własną wizję idealnego domu (rodziny).	Przeprowadzenie „burzy mózgów” na temat domu. Projektowanie domu marzeń, np. metodą plakatu, dyskusji.
JA A PUŁAPKI		
Akceptowanie siebie.	Uczeń: -dostrzega swoje dobre strony, posiada wysoką samoocenę, -ma poczucie własnej wartości, -dostrzega wokół siebie wzorce pozytywne.	Wykonanie kart samooceny, dostrzeganie dobrych cech w uczniach i wzmacnianie pozytywnej samooceny.
Bycie szczęśliwym.	Uczeń: -rozumie prawo do szczęścia, -dostrzega pozytywne strony życia i pozytywne cechy w każdym człowieku, -jest świadomy zgubnych skutków nudy.	Odgrywanie scenek kształcących umiejętność przyjmowania pochwał i uwag. Ćwiczenia kształcące umiejętności dostrzegania pozytywnych stron życia, „burza mózgów” - wymyślanie sposobów na nudę.
Asertywność	Uczeń; -zna pojęcie: asertywność, odróżnia zachowania uległe i agresywne od asertywnych,	Ćwiczenia na odróżnienie zachowań agresywnych, uległych i asertywnych. Ćwiczenia kształcące postawy i zachowania asertywne. Próby

	<ul style="list-style-type: none"> -zna przyczyny i skutki zachowań agresywnych i uległych, -zna okoliczności stosowania umiejętności asertywnych, -zna korzyści płynące z zachowań asertywnych, -potrafi stanowczo, łagodnie i bez lęku wyrazić swoje poglądy, uczucia, opinie, powiedzieć - NIE. 	<p>stosowania asertywności w sytuacjach życiowych i dzielenie się korzyściami. Wspólne układanie listy praw asertywnych, pedagogizacja rodziców we współpracy z pedagogiem psychologiem, np. projekcja filmu pt. „Asertywność”.</p> <p>Rekomendacja lektury książeczki „Stanowczo, łagodnie i bez lęku” M. Król-Fijewskiej lub inne materiały.</p>
Zagrożenia i pułapki współczesnego świata - przełomu wieków XX i XXI.	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje zagrożenia i pułapki współczesnego świata takie, jak: nikotyna, alkohol, narkotyki, sekty, patologie w rodzinie, uzależnienia od komputera, komórki. -potrafi przewidzieć konsekwencje sięgania po papierosy, alkohol, narkotyki i inne środki odurzające, -dostrzega związki między stylem życia a zagrożeniem pułapkami współczesnego świata, - potrafi szukać pomocy dla najbliższych zagrożonych którąś z pułapek. 	<p>Przeprowadzenie ankiet diagnostycznych.</p> <p>Organizowanie spotkań z policjantem, psychoterapeutą, psychologiem i innymi osobami mającymi na celu uświadomienie niebezpieczeństw i zagrożeń uzależnieniem.</p> <p>Organizacja edukacyjnych posiedzeń rad pedagogicznych.</p> <p>Indywidualne kontakty z uczniami.</p> <p>Wykonanie plakatów - konkurs na plakat „Ostrzeżenie”. Wspólne ustalenie listy instytucji służących pomocą (np. telefon zaufania), np. Ćwiczenie - „burza mózgów” .</p>
Zdrowy styl życia.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -posiada świadomość, iż zdrowy styl życia jest alternatywą dla czyhających pułapek, - posiada informacje o zdrowym stylu życia zarówno fizycznego (higiena osobista, zdrowe odżywianie się, ruch), jak i psychicznego (rozwijanie zainteresowań, świadome gospodarowanie czasem wolnym, wypoczynek), -dostrzega pozytywne wzorce w swoim otoczeniu. 	<p>„Burza mózgów” na temat zasad zdrowego życia. Wykonywanie plakatów, redagowanie gazetek, ćwiczenia w planowaniu jadłospisu, w planowaniu czasu wolnego.</p> <p>Umożliwienie spędzenia wolnego czasu w sposób zorganizowany (kabaret, teatr, kółka zainteresowań), przygotowanie imprez szkolnych, np. happening „Jestem O.K. Nie palę!” lub Dzień zdrowia w naszej szkole.</p>

Programy wychowawcze poszczególnych klas

Klasa IV			
TEMAT	CELE	FORMA REALIZACJI	STOSOWANE METODY
Jacy jesteśmy, czyli poznajmy się.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna imiona, zainteresowania, oczekiwania kolegów, -dokonuje utoprezentacji, -posiada poczucie własnej wartości, 	Lekcja wychowawcza. (integracja , Sc.02)	Ćwiczenia: „Poznajemy się”, „Moi nowi znajomi”, „Jak widzę samego siebie?”.

	-kształtuje umiejętność myślenia pozytywnego.		
Statut i struktura organizacyjna szkoły.	Uczeń: -zna swoje prawa i obowiązki, -poznaje statut szkoły, -orientuje się w strukturach organizacyjnych.	Lekcja wychowawcza: Poznanie dokumentów obowiązujących w szkole- np. regulamin bezpiecznego zachowania.	Wspólne czytanie i interpretowanie statutu i innych dokumentów. Wybór samorządu.
Nie jestem samotną wyspą.	Uczeń: -nawiązuje pozytywne kontakty z rówieśnikami, -zna zasady pracy w klasie i reguły w niej obowiązujące, -dostosowuje się do norm grupowych, -czuje się współodpowiedzialny za klasę.	Lekcja wychowawcza, tworzenie zasad pracy w grupie- kontrakt. (integracja, SC. 01)	Ćwiczenia integrujące grupę .
Moja szkoła.	Uczeń: -zna historię szkoły -rozumie ideę patrona szkoły, -czerpie wzorce z postaw patrona.	Lekcja wychowawcza: „Poznajemy naszą szkołę”.	Analiza kroniki szkoły. Podaje przykłady polskich olimpijczyków.
Współdziałanie szkoły i domu w zakresie kształcenia i wychowania.	Uczeń i rodzic: -mają świadomość potrzeby współdziałania szkoły i domu w zakresie harmonijnego rozwijania osobowości ucznia.	Spotkanie z rodzicami: „Poznajmy się”.	Określenie wzajemnych oczekiwań. Zawarcie kontraktu między wychowawcą a rodzicami.
Jak uczyć się skutecznie?	Uczeń: -potrafi określić źródła własnych trudności, -przezwycięża trudności, -poznaje i doskonali techniki uczenia się np. zapamiętywania, notowania, sposobów odpowiadania, koncentracji uwagi, -zna podstawowe zasady higieny pracy umysłowej, -potrafi zaplanować i zorganizować własną pracę.	Cykl lekcji wychowawczych: „Jak się uczyć?”	Ćwiczenia: dokonanie samooceny, rozpoznawanie właściwego dla siebie sposobu uczenia się, ćwiczenia na wyobraźnię, zapamiętywanie, ćwiczenia pamięci wzrokowej, koncentracji uwagi. Tworzenie planu dnia.
Czy mogę być wielkim człowiekiem.	Uczeń: -ma świadomość celu i sensu uczenia się - potrafi wskazać sposoby rozwijania swych	Lekcja wychowawcza (Kreatywność, Sc.02).	Zaprezentowanie swoich zalet i zainteresowań oraz możliwości ich rozwijania.

	<p>zdolności, -rozwija zainteresowania przedmiotowe, -zastanawia się kim chciałby zostać w przyszłości, -wie, że jego obecne zainteresowania mogą mieć wpływ na dorosłe życie.</p>		
<p>Umiemy dbać o swoje bezpieczeństwo.</p>	<p>Uczeń: -rozpoznaje sytuacje zagrażające jego bezpieczeństwu, - wie jak zachować się w niebezpiecznych sytuacjach, -rozumie, że od jego zachowania zależy jego bezpieczeństwo, -zna numery telefonów alarmowych.</p>	<p>Lekcja wychowawcza.</p>	<p>Przypominamy zasady powszechnie obowiązujące w ruchu drogowym, bezpieczeństwa czasu wolnego, opisujemy bezpieczną drogę do szkoły,</p>
<p>Zagrożenia i pułapki współczesnego świata.</p>	<p>Uczeń: -rozpoznaje zagrożenia i pułapki współczesnego świata takie, jak: agresja, nikotyna, alkohol, narkotyki i inne środki odurzające, komórka, komputer. -dostrzega związki między stylem życia a zagrożeniem pułapkami współczesnego świata.</p>	<p>Realizacja programu profilaktyki uzależnień: bezpieczny Internet, </p> <p>Spotkanie z rodzicami.</p>	<p>Przeprowadzenie ankiet diagnostycznych, zajęcia edukacyjne (program profilaktyki uzależnień).</p>
<p>Umiem mówić „nie”.</p>	<p>Uczeń: -zna pojęcie asertywność, -dostrzega sytuacje niebezpieczne, -rozumie, że swoim zachowaniem może szkodzić sobie i innym, -rozumie, że sztuki odmawiania trzeba się nauczyć, -potrafi odmawiać uczestnictwa w sytuacjach niebezpiecznych.</p>	<p>Lekcja wychowawcza (profilaktyka uzależnień, Sc. 02).</p>	<p>Ćwiczenie na odróżnienie zachowań agresywnych, uległych i asertywnych - drama. Ćwiczenia kształcące zachowania i postawy asertywne.</p> <p>Projekcja fragmentu filmu „Asertywność”.</p>
Klasa V			
<p>Moja rodzina.</p>	<p>Uczeń: -rozumie pojęcie -rodzina, -zna funkcje rodziny, -ma świadomość więzi rodzinnych, -dostrzega relacje między</p>	<p>Cykl lekcji wychowawczych: „Moja rodzina”.</p>	<p>Funkcje rodziny - dyskusja. Zadania rodziny - mapa mentalna.</p> <p>Wykonanie drzewa genealogicznego swojego</p>

	członkami rodziny.		rodu.
Konflikty z rodzicami i z rodzeństwem.	Uczeń: -ma świadomość odwiecznego konfliktu pokoleń, -kształci umiejętności dobrych kontaktów z rodzicami i rodzeństwem, -radzi sobie w sytuacjach konfliktowych.	Cykl lekcji wychowawczych: „Moja rodzina”.	Dyskusja, drama i ćwiczenia umiejętności asertywnych.
Jak znaleźć przyjaciela?	Uczeń: -potrafi określić cechy dobrego przyjaciela, -zna powody, dla których warto zawierać przyjaźń -zna zasady obcowania z ludźmi.	Lekcja wychowawcza (wartości, Sc. 02-03).	Drama, psychozabawa, mapa skojarzeń.
Czy dobrze cie rozumiem?	Uczeń: -potrafi komunikować się bez przeszkód w zespole, -umie pracować zespołowo, -potrafi podejmować decyzje indywidualnie i zespołowo, jest odpowiedzialny za pracę grupy.	Cykl lekcji wychowawczych; „Uczymy się współpracować”. (komunikacja, Sc. 01-05).	Ćwiczenia doskonalące komunikację (np. aktywnego słuchania, wyrażania swoich uczuć), rozwijające empatię i zrozumienie. Ćwiczenia wyrażania swoich uczuć na forum klasy. Ćwiczenia w pracy zespołowej.
Czym zapełnić swoje życie - porozmawiajmy o wartościach.	Uczeń: -potrafi wskazać przykłady wartości istotnych dla człowieka oraz określić wartości istotne dla niego - potrafi wyjaśnić czym jest dla niego szczęście -docenia znaczenie więzi międzyludzkich.	Lekcja wychowawcza: (wartości, Sc. 01).	Ustalenie hierarchii wartości- praca plastyczna.
Uczę się bezpiecznych zachowań.	-rozpoznaje sytuacje niebezpieczne -umie poradzić sobie w trudnych sytuacjach, -potrafi unikać zagrożeń, dokonuje bezpiecznych wyborów.	Lekcja wychowawcza (profilaktyka uzależnień, Sc. 01).	Burza mózgów, odegranie scenek.
Zagrożenia i pułapki współczesnego świata.	Uczeń: -rozpoznaje zagrożenia i pułapki współczesnego świata takie, jak: narkotyki, patologie w rodzinie, -potrafi przewidzieć konsekwencje sięgania po narkotyki i inne środki odurzające,	Cykl lekcji wychowawczych (profilaktyka uzależnień , Sc. 02-05) Realizacja programów: Współpraca ze stacją sanitarno-epidemiologiczną.	Realizacja programu zaproponowanymi metodami.

	-dostrzega związki między stylem życia a zagrożeniem pułapkami współczesnego świata.		Przygotowanie ogólnoszkolnej imprezy np. wystawa plakatu, pogadanki itp.
Czy to na pewno moja decyzja?	Uczeń: -zna i stosuje schemat procesu podejmowania decyzji, -potrafi przewidzieć negatywne i pozytywne skutki własnych decyzji, -zna okoliczności stosowania umiejętności asertywnych, -potrafi zachować własne zdanie na określony temat, -potrafi stanowczo, łagodnie, bez lęku wyrazić swoje poglądy, opinie, powiedzieć - NIE.	Lekcja wychowawcza; (komunikacja, Sc. 05). Spotkanie z rodzicami Asertywni rodzice.	Ćwiczenia doskonalące umiejętności asertywne i podejmowania decyzji-scenki.
Zdrowy styl życia.	Uczeń: -posiada świadomość iż zdrowy styl życia jest alternatywą dla czyhających pułapek, -posiada informacje o zdrowym stylu życia zarówno fizycznego (higiena osobista, zdrowe odżywianie się, ruch) jak i psychicznego (rozwijanie zainteresowań, świadome gospodarowanie czasem wolnym, wypoczynek), -dostrzega pozytywne wzorce w swoim otoczeniu.	Program profilaktyczny „Trzymaj formę”.	Zaplanowanie i zorganizowanie wspólnego wyjazdu rowerowego lub pieszej wycieczki. W planie: prezentacja swoich zainteresowań, spożywanie „zdrowej żywności”. Upowszechnianie działań pozalekcyjnych wśród uczniów.
Moje miasto i region.	Uczeń: -wie skąd pochodzą nazwy niektórych ulic, -zna największe atrakcje miasta i regionu.	Cykl lekcji wychowawczych.	Wycieczka do muzeum, odwiedzenie suwalskich murali, filmy o Suwalszczyźnie.
Klasa VI			
Nasz klasowy kodeks towarzyski.	Uczeń: -rozpoznaje niewłaściwe zachowania -rozumie, że życzliwość i uprzejmość wzbudzają sympatię ludzi - przestrzega zasad dobrego wychowania - wie w jaki sposób należy przekazywać swoje	Lekcja Wychowawcza (z życia szkoły, Sc. 01, kreatywność, Sc. 02, kultura na co dzień, Sc.02).	Opracowanie zasad dobrego zachowania.

	uczucia i potrzeby, aby nie urazić innych osób.														
Są na świecie rzeczy, których nie można kupić. Moja hierarchia wartości.	Uczeń: -zna terminy wartość materialna, użytkowa, duchowa, -rozpoznaje wartości: miłość, przyjaźń, tolerancja, -rozumie pojęcie etyka, moralność, -rozdziela wartości, -zna obowiązujący i uznany system wartości, -wie, iż rozum pozwala odróżnić prawdę od kłamstwa a sumienie dobro od zła.	Lekcja wychowawcza: „Wartości, Sc. 01”.	Ćwiczenia wspomagające umiejętność rozróżniania Wartości. Wspólne budowanie systemu wartości - „śnieżna kula”.												
Autorytety rodzinne.	Uczeń: -rozumie pojęcie: autorytet, - ma świadomość wzorców rodzinnych (przede wszystkim matka, ojca, babci, dziadka), -zna prawa i obowiązki w rodzinie, - rozumie na czym polega odpowiedzialność w życiu każdego człowieka.	Lekcja Wychowawcza.	Tworzenie listy cech autorytetu matki i ojca, odwoływanie się do wzorców z literatury i historii.												
Szkolna nieuczciwość czyli o ściąganiu.	Uczeń: - dostrzega przyczyny i konsekwencje ściągania na lekcji - ma świadomość sensu uczenia się, -uświadamia sobie jak oszustwo wpływa na atmosferę w klasie -rozumie czym jest ściąganie z Internetu.	Lekcja wychowawcza.	Ankieta na temat ściągania: <table border="1"> <tr> <td>Czy odpisałem kiedykolwiek od kolegi (koleżanki) pracę domową?</td> <td>T</td> <td>N</td> </tr> <tr> <td>Czy kiedykolwiek ściągałem na klasówce lub kartkówce?</td> <td>T</td> <td>N</td> </tr> <tr> <td>Czy dawałem komuś ściągać lub podpowiadałem?</td> <td>T</td> <td>N</td> </tr> <tr> <td>Czy uważam, że ściąganie jest formą oszustwa?</td> <td>T</td> <td>N</td> </tr> </table>	Czy odpisałem kiedykolwiek od kolegi (koleżanki) pracę domową?	T	N	Czy kiedykolwiek ściągałem na klasówce lub kartkówce?	T	N	Czy dawałem komuś ściągać lub podpowiadałem?	T	N	Czy uważam, że ściąganie jest formą oszustwa?	T	N
Czy odpisałem kiedykolwiek od kolegi (koleżanki) pracę domową?	T	N													
Czy kiedykolwiek ściągałem na klasówce lub kartkówce?	T	N													
Czy dawałem komuś ściągać lub podpowiadałem?	T	N													
Czy uważam, że ściąganie jest formą oszustwa?	T	N													
Dom moich marzeń.	Uczeń: -zna dosłowne i przenośne znaczenie pojęcia dom, -wartościuje cechy domu	Lekcja wychowawcza: Piosenka Hanny Banaszak „W moim	Dom - „burza mózgów”. Projektowanie domu marzeń - plakat. Podsumowanie - dyskusja.												

	(rodziny), -ma własną wizję idealnego domu (rodziny).	magicznym domu”.	
Rozwiązywanie problemów i konfliktów.	Uczeń: -rozpoznaje problemy, Wyjaśnia znaczenie konfliktu, -poszukuje rozwiązań, -podejmuje działania mające na celu ich rozwiązanie, -wykorzystuje różne metody rozwiązywania konfliktów w praktyce np. mediacje, -jest odpowiedzialny za słowa i czyny, -posiada poczucie odpowiedzialności za własne słowa, czyny oraz przyjęte zobowiązania.	Lekcja wychowawcza: (z życia szkoły, Sc.02)	Burza mózgów. Spotkanie z mediatorami szkolnymi, pedagogiem, psychologiem. Wspólne ustalenie listy instytucji służących pomocą (np. telefon zaufania). Drama.
Zagrożenia i pułapki współczesnego świata.	Uczeń: -posiada podstawową wiedzę na temat podstawowych uzależnień, -potrafi określić skutki używania alkoholu, papierosów, narkotyków, dopalaczy -wie jak popaść w nałóg -potrafi szukać pomocy dla najbliższych zagrożonych którąś z pułapek.	Lekcja wychowawcza (profilaktyka uzależnień, Sc. 03-05).	Mapa mentalna, opracowanie ulotek o uzależnieniach. Ustalenie wspólnej listy telefonów i adresów instytucji służących pomocą.
Zasady zdrowego stylu życia.	Uczeń: -posiada świadomość, iż zdrowy styl życia jest alternatywą dla czyhających pułapek, -zna zasady zdrowego odżywiania, -wyjaśnia zależności pomiędzy odżywianiem a zdrowiem człowieka, - wyjaśnia od czego zależy ilość spożywanego przez człowieka pokarmu (zbilansowana dieta).	Program profilaktyki „Trzymaj formę”, stop zwolnieniom z WF.	Realizacja zadań programu w oparciu o analizę plansz, reklam, ulotek. Układanie jadłospisu.
Stres w szkole.	Uczeń: -ma świadomość swoich dobrych stron, ale i własnych ograniczeń,	Lekcja wychowawcza.	Ćwiczenia w wyobrażaniu sobie celu- sukcesu szkolnego, w sporządzaniu listy swoich mocnych stron,

	-doskonali umiejętności radzenia sobie ze stresem szkolnym, -doskonali umiejętności asertywne.		ale i własnych ograniczeń, ustalenie reguł gry czyli „co wolno nauczycielowi a co uczniom”. Odgrywanie ról, zabawa w sto pytań do..., prezentowanie muzyki relaksacyjnej.
Moja ojczyzna.	Uczeń: -zna najważniejsze wydarzenia z dziejów państwa i narodu, -kultywuje tradycje narodowe i kulturowe, -szanuje symbole narodowe, -rozumie znaczenie integracji Polski z innymi krajami Europy.	Klasowe lub szkolne spotkanie wigilijne, andrzejki. Obchody świąt narodowych (Dzień Niepodległości, 3-Maja i inne wg kalendarza szkolnego).	Wykonanie stroików świątecznych, pisanek wielkanocnych, strojenie choinek itp. Organizacja wycieczki. Np.: Dzień języków obcych w naszej szkole, itp.

Program został opracowany przez Radę Rodziców we współpracy z nauczycielami w oparciu o pracę Krzysztofa Srebrnego: „Wychowanie w szkole podstawowej”, wydawnictwo Dialog, 2001. W „formie realizacji” w nawiasie podane są miejsca scenariuszy w publikacji.

5. Obyczaje szkolne

Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach posiada wypracowaną tradycję i obrzędowość:

- Ślubowanie klas pierwszych,
- Andrzejki,
- Święto szkoły,
- Dzień otwarty szkoły,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Jasełka,
- Zabawy karnawałowe,
- Dzień Babci i Dziadka,
- powitanie wiosny,
- zebrania otwarte rodziców,
- zawody sportowe (zawody pływackie o Puchar Dyrektora Szkoły, turnieje itp.),
- tradycje wielkanocne,
- Święto Niepodległości,
- Święto Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Matki,

- pożegnanie klas szóstych,
- Dzień Dziecka,
- kiermasze książek i podręczników.

6. Zajęcia pozalekcyjne

Szkolny Program Wychowawczy opracowany w trosce o wszystkich uczniów, przyszłych samodzielnych członków społeczeństwa obejmuje uczniów zarówno zdolnych jak i tych, którzy mają problemy z przyswajaniem wiedzy czy dysfunkcje psychoruchowe.

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej na terenie SP 10 organizowane są następujące rodzaje zajęć:

- zajęcia rozwijające uzdolnienia;
- zajęcia specjalistyczne: korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne;
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze;
- zajęcia rewalidacyjne.

Znaczącą rolę w Szkolnym Programie Wychowawczym ma działalność Szkolnych Samorządów Uczniowskich, które działają w kl. I – III , IV – VI. Zasady ich funkcjonowania określają Regulaminy Samorządów Uczniowskich.

7. Bezpieczeństwo

„Regulamin bezpiecznego zachowania uczniów SP 10”

14. Uczniowie nie mogą opuszczać budynku szkoły podczas przerw. W razie stwierdzenia niedyspozycji ucznia odbiera go ze szkoły rodzic po powiadomieniu przez pielęgniarkę lub innego pracownika szkoły. Zwolnienia ucznia z lekcji mogą odbywać się na podstawie pisemnej informacji podpisanej przez rodzica. Zwolnienia z lekcji traktowane są jako nieobecność usprawiedliwiona.

15. Informacje o skróceniu lekcji bądź odwołaniu pierwszej lub ostatniej lekcji wynikającej z planu danej klasy są przekazywane uczniom przez wychowawcę klasy lub nauczyciela prowadzącego zajęcia po zapoznaniu się z wykazem zastępstw za nauczycieli. W przypadku nagłej nieobecności nauczyciela w pracy za zorganizowanie opieki nad uczniami odpowiada dyrekcja szkoły.
16. Na klatkach schodowych i ciągach komunikacyjnych obowiązuje ruch prawostronny. Uczniowie po dzwonku oczekują na nauczyciela ustawieni w dwuszeregu przy sali, w której mają lekcję.
17. Podczas przerw zabrania się niebezpiecznych zabaw ruchowych, np. gonitw, przeskakiwania przez barierki, gry w piłkę, skoków przez gumę, zjeżdżania po poręczach itp.
18. Uczniowie bezzwłocznie wykonują polecenia nauczyciela dyżurującego.
19. Obowiązuje zakaz stosowania agresji słownej i fizycznej wobec rówieśników i pracowników szkoły.
20. Uczniowie przestrzegają regulaminów przebywania na placu zabaw, w obiektach sportowych, pracowniach przedmiotowych i innych pomieszczeniach na terenie szkoły.
21. Uczniowie przychodzą do szkoły nie wcześniej niż 15 minut przed rozpoczęciem lekcji i opuszczają ją tuż po zakończeniu zajęć. Zasada nie dotyczy uczniów klas I – III, którzy korzystają z zajęć w świetlicy szkolnej.
22. Uczniowie nie mogą przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych osób, np. noży, procy, petard, zapalek, zapalniczek, latarek ze światłem laserowym itp.
23. Uczniów, którzy muszą skorzystać w czasie zajęć z toalety, nauczyciel zwalnia pojedynczo.
24. Uczniowie nie mogą zapraszać do szkoły obcych osób.
25. Informację o każdej niebezpiecznej sytuacji uczniowie natychmiast przekazują osobie dorosłej.

8. Nagrody i kary

1. Nagrody stosowane wobec ucznia:
 - a) pochwała wychowawcy klasy,
 - b) pochwała dyrektora szkoły,
 - c) pochwała dyrektora na terenie szkoły,

- d) nagrody rzeczowe (książki, upominek),
 - e) świadectwo ukończenia szkoły z wyróżnieniem,
 - f) dyplom uznania za szczególne osiągnięcia,
 - g) list gratulacyjny dyrektora szkoły dla rodziców uczniów z wybitnymi osiągnięciami.
2. Za naruszenie dyscypliny uczeń może być ukarany:
 - a) upomnieniem lub naganą dyrektora szkoły,
 - b) zawieszeniem praw do udziału w zajęciach pozalekcyjnych,
 - c) przeniesieniem do równoległej klasy w naszej szkole.
 3. Wykonanie kary może zostać zawieszona na czas próby, jeśli za ucznia poręczy społeczność szkolna (klasowa).
 4. Nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia.
 5. Szkoła informuje rodziców ucznia o udzielonych karach lub przyznanej nagrodzie.
 6. Uczeń lub jego rodzice (opiekunowie) mogą wnosić odwołanie od zastosowanej kary, jeśli uznają, że jest ona niesłuszna. Odwołanie to składa się na piśmie (adresowane do rady pedagogicznej). Odwołanie powinno być rozpatrzone w ciągu 14 dni od daty wpływu na posiedzeniu rady pedagogicznej z udziałem przedstawiciela rady rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

9. Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczego.

Przewidywane efekty programu:

- zmniejszenie liczby uczniów nieprzestrzegających zasad i norm społecznych,
- zmniejszenie liczby uczniów z nieodpowiednimi ocenami z zachowania na koniec roku szkolnego,
- zwiększenie świadomości zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z Internetu,
- zwiększenie liczby uczniów aktywnie, twórczo i bezpiecznie spędzających czas wolny.

Sposoby ewaluacji:

- obserwacje i oceny zachowania,
- metody projekcyjne np. zdjęcia,
- obserwacja dokonań ucznia,
- ankiety,
- analiza wpisów do dziennika, dokumentów,

- rozmowy z rodzicami, wychowawcą, z dziećmi,
- ocena wyników konkursów.

Ankiety i arkusze ewaluacyjne.

Ankieta ewaluacyjna dla uczniów dotycząca Szkolnego Programu Wychowawczego dla etapu II -klasy IV - VI

Zapoznaj się z podanymi poniżej pytaniami dotyczącymi pracy wychowawczej w naszej szkole i odpowiedz na nie poprzez wstawienie znaku X, wpisanie uwag lub propozycji. Twoje szczere wypowiedzi będą wskazówką do takiego doskonalenia Szkolnego Programu Wychowawczego, by spełniał Twoje i nasze oczekiwania.

	TAK	NIE		
1. Czy zajęcia wychowawcze są, Twoim zdaniem ciekawe?		
2. Czy lubisz godziny wychowawcze z Twoim wychowawcą?		
3. Czy dzięki lekcjom wychowawczym mogłeś rozwiązać swoje problemy?		
4. Czy znasz prawa ucznia?		
5. Czy wiesz jakie masz obowiązki?		
6. Czy wiesz jak bronić swoich praw?		
	zawsze	często	rzadko	nigdy
7. Czy uwagi i propozycje uczniów są uwzględniane przez nauczycieli?
8. Czy uczniowie uczestniczą w przygotowywaniu zajęć wychowawczych?
9. Czy organizowane były klasowe zajęcia pozalekcyjne (uroczystości, imprezy, wycieczki) ?
10. Czy zajęcia wychowawcze miały pozytywny wpływ na atmosferę w Twojej klasie?
11. Czy poza wychowawcą wychowują Cię inni nauczyciele?

Potwierdź odpowiedź znakiem X

12. W jakich formach zajęć pozalekcyjnych brałeś udział?

biwak	kino
rajd	koncert
wycieczka	spotkanie
wyjazd	teatr
inne(jakie?)	występ

13. W jakiej formie były prowadzone zajęcia wychowawcze?

pogadanka	wykład
prelekcja	drama
inscenizacja	spotkanie
inne(jakie?)		

14. Czy na lekcjach wychowawczych poruszane były sprawy związane:

- a) z Twoim rozwojem fizycznym, umysłowym i emocjonalnym?
- b) ze stosunkami między ludźmi (w grupie rówieśniczej, szkole, rodzinie)?
- c) z otaczającym Cię środowiskiem kulturalno – przyrodniczym (kinem, teatrem, telewizją, ekologią itp.)?
- d) inne (jakie?)

15. Czy masz jakieś propozycje lub uwagi dotyczące zajęć wychowawczych?

.....
.....
.....

Uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 19.01.2016 r. (protokół nr 4/2015/201) w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach w dniu 21.01.2016 r. (protokół nr 5/2015/2016).